

under disse Forhandlinger henvist til det Skrift derom, som er udgivet af Kommune-læge Hertel, og som ogsaa har været tilfjættet Udvalget; men denne Forfatter erkjender selv, at hans Undersøgelser kun ere foreløbige, og han beder udtrykkelig om, at der maa blive nedsat en Undersøgelseskommission, der kan foretage Undersøgelserne omhyggeligere og nøiagtigere, end han har været istand til. Vi have altsaa kun et ganske foreløbigt Materiale og bør dog neppe derpaa bygge en ny Lov, i Særdeleshed da vi allerede have bevilget Penge til Nedsættelse af en saadan Kommission. Det Naturligste er dog, at vi først oppebie Resultatet af denne Kommissions Arbejde, saaledes som det ærede Medlem fra Horsens udviklede det. Men hvis vi nu alligevel blive staaende ved de Resultater, han er kommen til, tale de saa til Gunst for det Forslag, der er stillet af de ærede Medlemmer? Jeg har idetmindste ikke kunnet løse dem saaledes. Jeg faar endog det modsatte Resultat. Naar man vil se, hvilken Tid der anvendes paa Arbejdet i de forskjellige Klasser, vil man finde, at der er en temmelig jevn Stigning fra de lavere til de høiere Klasser. Den almindelige Skoletid er noget forøget, men ikke stort, og det er vel heller ikke den, man i Almindelighed klager over, men derimod over Hjemnearbejdet. Dette stiger jævnt fra 1ste studerende Klasse indtil 6te Klasse, fra 2 $\frac{1}{4}$ Timer eller omtrent 2 $\frac{1}{2}$ Timer til 4 $\frac{1}{2}$ Timer; men vil man saa se, om det da nu falder særlig tyngende paa 3die og 4de Klasse, da er det saa langt fra Tilfældet, at det endog er en Time mindre i 3die og 4de Klasse end i 5te og 6te, nemlig i 3die Klasse 3,3 Timer, i 4de Klasse 3,6, i 5te 4,3 og i 6te 4,5. Arbejdet er altsaa mere trykkende i de sidste Klasser end i de mellemste. Man vil nu maasse dertil sige: Ja, men Drengene i 14 og 16 Aars Alderen kunne ikke taale saa meget Arbejde som de unge Mennesker i 16—18 Aars Alderen. Hvis det var Tilfældet, maatte man vel kunne se Resultatet deraf gennem Sygelisterne. Men se vi disse efter, viser det sig, at det saa langt fra er Tilfældet, at der skulde være en særlig Sygelighed i disse mellemste Klasser, at netop det Omvendte er Tilfældet. Sygeprocenten begynder at falde netop i 3die Klasse fra 41,9 til 31,8, i 4de Klasse gaar den endog ned til 28,3, men saa stiger den i 5te til 38,2. (Brix: Som Følge af 4de Klasse!) Ja, hvoraf vide de Herrer det? (Brix: Sygdommen indtræder Aaret efter!) Det er der Intet, der vidner om, og det er der kyn-dige Skolemand, som heller ikke antage. Paa lignende Maade viser de Sundes Antal sig: I 3die Klasse 63 pCt., i 4de 64,1, i 5te 60,6 og i 6te 60,4. Altsaa, skulle disse Oplysninger, som

dog kun ere foreløbige, tjene os til nogen Rettefærdighed, maa de føre til andre Resultater end dem, her ligge for. Man maa derefter anse det for aldeles utilstedeligt at lette Arbejdet for 3die og 4de Klasse paa 5te og 6te Klasse's Betøftning — det er netop disse Ord, som bruges af en Rektor ved en af de største og mest ansete Skoler, og som i meget bestemte og skarpe Ord udtaler sig imod de senere Aars mangfoldige Omprøvetingsforslag. Ikke desmindre vil man lempe Byrden for 3die og 4de Klasse ved at fordele det mathematiske Lærestof i den sproglige Afdeling paa hele Tiden indtil det 18de Aar eller til Udgangen af 6te Klasse og omvendt fordele det samme Stof af de latinske Fag ud over den mathematisk-naturvidenskabelige Afdelings sidste Klasser. Det er efter min Mening et fuldstændigt Brud paa den Tanke, vi havde i 1871 med Indførelsen af Løbelingsstykket. Dengang vilde vi netop samle Fagene i Grupper, efterform man havde set, at Eleverne havde Tilbøielighed til eller vare anlagte for enten den mathematisk-naturvidenskabelige eller den sproglig-historiske Retning, og man vilde tillade Eleverne i de senere Aar af deres Studietid, naar det viste sig, at de ikke vare anlagte for en af disse Retninger, da fuldstændig at slippe denne for med saa meget desto mere Kraft at kaste sig over paa den anden Retning. Man vilde saaledes søge at gennemføre den Sætning, som bestandig lyder, hvergang vi tale om Skole-reformen, nemlig, at det gælder om multum non multa, det vil sige, at det gælder om aandelig Udvikling og Modenhed ved Hjælp af enkelte Fag og ikke om en stor Rundtaksmasse ved mange spredte Fag, men det gik desværre ogsaa dengang, som det er blevet bemærket af en kyndig Skolemand, at det gjerne er gaaet os med alle vore Skolereformer, at om vi end beholdt multum, det Meget, saa slap vi ikke for multa, de mange Ting, men fik kun endnu flere. Nu vil man altsaa i Modsetning til 1871 føre Mathematik op igjen sammen med Latinen i 5te og 6te Klasse og Latinen op sammen med Mathematiken. Jeg er ingenlunde blind for, at man ikke forger det, der kræves i Mathematik, men man maa huske paa, at allerede det Stof, der nu kræves i 4de Klasse, er i Mathematik forholdsvis meget betydeligt og upaatvivelig større, end det behøver at være. Dernæst er det ogsaa givet, hvad det forekom mig, at selv det ærede Medlem for Rjød-benhavns 2den Valgkreds (Brix) indbrømmede, at Fordringerne vilde stige alene derved, at Eleverne blive ældre. (Brix: Det er en fuldstændig Misforstaaelse!) Det undrede mig ogsaa noget, at det ærede Medlem skulde have sagt det, men jeg forstod ham saaledes; nu veed jeg altsaa, at han